

Geef hen zinvol werk

Mensen met een handicap zijn ook waardevol als arbeidskracht, en de lokale besturen moeten het voorbeeld geven. Dat vindt de cel Diversiteit van de Serv. Daarom pleit ze voor meer gehandicapten bij de gemeenten, OCMW's en provincies. Om dat te realiseren, verspreidt ze een reeks aanbevelingen.

VAN ONZE REDACTRICE

INGE GHIJS

BRUSSEL | Carolien, Kathleen en Kim. Ze zijn alle drie amper 1,30 meter groot en Kathleen en Kim zijn ook minder begaafd. Maar ze werken wel al 10, 8 en 2 jaar in de keuken van het OCMW in Zottegem. Carolien bereidt 's ochtends de cafetaria voor: yoghurt, glazen en drank aanvullen. Kathleen doet de afwas en helpt de diëtiste met het klaarzetten van de desserts en koeken voor diabetespatiënten. Kim helpt bij het pasta maken. 'Je moet nagaan wat haalbaar is en zorgen voor structuur. Ze moeten goed op voorhand weten wat ze moeten doen', zegt Marnic Taildeman. Hij is chef-kok van het OCMW en heeft 46 mensen onder zijn leiding. 'Het is belangrijk dat ze zich nuttig voelen en dat je hen zinvol werk geeft, niet zomaar iets als bezigheids therapie. Als ze thuis ruzie hebben gehad of er is iets gebeurd, dan weegt dat de volgende dag op het werk. Dan moet je tijd vrijmaken om hen op te vangen. Roepen of boos worden heeft geen zin. De andere personeelsleden vinden dan wel eens dat je met twee maten en gewichten meet.' De andere personeelsleden reageerden in het begin nogal afwijzend op de komst van Carolien, Kathleen en Kim, maar dat is na een paar maanden veranderd', zegt Taildeman. 'Ze merken dat die mensen nuttig werk doen, want als zij er een keer niet zijn door vakantie, dan moeten ze die taken zelf doen.'

Marnic Taildeman met Caroline en Kathleen: 'Structuur is belangrijk.' © wvv

Officieel moeten lokale besturen al lang minstens 2 procent gehandicapten in dienst hebben. Gemiddeld is dat slechts 1,6 procent. Maar de OCMW's halen amper 0,6 procent, de provinciebesturen 1,6 en de gemeenten 2,2 en dat komt dan vooral door de gemeenten uit de provincie Antwerpen (zie grafiek). De commissie Diversiteit van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (Serv)

dringt er nu op aan dat de lokale besturen meer inspanningen zouden doen. Ze stuurt daarom naar alle gemeente- en provinciebesturen een advies met aanbevelingen: 'Er moet werk gemaakt worden van een echt en hoger streefcijfer. Werk dicht bij huis is voor deze doelgroep een pluspunt', zegt Katrijn Vanderweyden van de Serv. 'De besturen zouden een debat moeten voeren over

Personen met handicap in lokale en provinciale besturen			
	Totaal aantal personeelsleden FTE	Aantal personen met handicap FTE	% personen met handicap
PROVINCIES	3.613	59	1,6
GEMEENTEN	45.028	987	2,2
ANTWERPEN	13.579	525	3,9
LIMBURG	6.348	86	1,4
OOST-VLAANDEREN	11.128	162	1,5
VLAAMS-BRABANT	4.716	56	1,2
WEST-VLAANDEREN	9.258	158	1,7
OCMW's	20.794	123	0,6
ANTWERPEN	3.745	23	0,6
LIMBURG	2.627	15	0,6
OOST-VLAANDEREN	7.184	42	0,6
VLAAMS-BRABANT	2.334	14	0,6
WEST-VLAANDEREN	4.905	29	0,6
Andere verenigingen en bedrijven	7.078	64	0,9
TOTAAL	76.513	1.233	1,6

Bron: SERV Studiedienst, commissie Diversiteit

hun personeelsbeleid, hun wervings- en selectieprocedures moeten aanpassen en werk maken van een goede beeldvorming.' Het is vooral aan die beeldvorming dat het schort, ervaart Kris Dehamers, sectorconsulent diversiteit bij de Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten (VMSG). 'Hoe zal de rest van het personeel hierop reageren? Hoe weet ik of die persoon zijn job wel goed zal uitoefenen? En wat als zo iemand minder rendeert? Dat zijn de drempels die ik bij besturen hoor.' De financiële drempel valt bin-

nenkort weg want net voor het zomerreces keurde de Vlaamse regering een loonsubsidie voor de lokale besturen goed. Vanaf oktober kunnen OCMW's en gemeente- en provinciebesturen subsidies krijgen voor elke persoon met een handicap die ze in dienst nemen. 'Cruciaal is een gemotiveerde burgemeester, secretaris of personeelsverantwoordelijke, dat brengt een hele dynamiek te weeg. Als er ergens enkele mensen met een handicap werken, dan ontstaat er snel een vermenigvuldigingseffect.'

Levensende verschilt sterk per land

De plaats waar je sterft en de kans dat je laatste lijden verkort wordt, verschillen sterk per land.

VAN ONZE REDACTEUR

GUY TEGENBOS

BRUSSEL | De plaats waar je sterft, verschilt sterk per land. In Zweden en Wales sterven bijna 2 op de 3 mensen in een ziekenhuis. In Nederland is dat maar 1 op de 3. In Vlaanderen is het de helft (51,6 procent) of 1 op de 2. De verklaring zit vooral in de verschillen in het aanbod van thuiszorg, ziekenhuizen, rusthuizen, palliatieve eenheden, maar ook in de gevoerde politiek en in tradities en gewoonten. Nederland bijvoorbeeld voert een bewuste politiek om mensen op het einde van hun leven nog maar zelden te transfereren naar een ziekenhuis en heeft voldoende rusthuizen en thuiszorgfaciliteiten uitgebouwd daarvoor. Vlaanderen zou — conform de wensen van zijn inwoners — ook meer mensen thuis willen laten sterven, maar de gezondheids politiek is daar niet consequent op gericht. Dat blijkt uit een vergelijkend onderzoek van de VUB-Groep Zorg rond het Levensende van professor Luc Deliens, Joachim Cohen en anderen. Die had data over 900.000 sterfgevallen in Vlaan-

deren, Nederland, Denemarken, Zweden, Schotland, Engeland en Wales. Het resultaat verscheen in het tijdschrift *Palliative Medicine*. In *Journal of Medical Ethics* verscheen een tweede studie van die en andere researchgroepen.

Land maakt zelfs meer verschil uit dan levensbeschouwing arts

Ze onderzochten in Vlaanderen, Nederland, Denemarken, Zweden en Zwitserland en in Australië of de levensbeschouwing van een arts invloed heeft op zijn 'beslissingen over het levensende'. Artsen werden ondervraagd over twee hypothetische gevallen van patiënten bij wie het levensende nadert en die erg pijn lijden. Welke beslissingen zouden ze nemen, op vraag van de patiënt of op eigen initiatief: verhoogde pijnbestrijding ook als die het leven verkort, palliatieve sedatie (buiten bewustzijn brengen tot de dood

spontaan komt) of een dodend middel toedienen (euthanasie). Dat levert een erg genuanceerde tabel op per land, per levensbeschouwing en per case. Over het algemeen zijn religieus geïnspireerde artsen terughoudender dan 'niet-religieuze', soms de katholieke iets meer, soms de protestanten. Onder de 'niet-religieuze' zijn de artsen met een uitgesproken levensbeschouwing iets minder terughoudend. Niet-religieuze artsen nemen meer levensende- en euthanasiebeslissingen. Katholieken hebben een voorkeur voor sedatie. Vlaamse artsen kiezen meer voor sedatie en lijken meer geneigd te handelen zonder dat de patiënt het vraagt. Maar de belangrijkste les is dat de verschillen zeker zo groot zijn per land dan per levensbeschouwing. Vlaanderen en Nederland, met een euthanasiewetgeving en een lange discussie daarover, gaan verder dan andere landen. Onder de Nederlandse katholieke artsen zijn er al meer die euthanasie toegepast hebben dan onder de niet-religieuze in haast alle andere landen.

ONLINE

<http://pmj.sagepub.com>
<http://jme.bmj.com>

ANNO EXPO
1958-2008

21.06 - 14.09
Mechelen, Lamot & Cultuurcentrum

Mechelen in de ban van Expo 58 en de fifties!

Info & Tickets: In&Uit Mechelen, 070 22 28 00, inenuit@mechelen.be
www.anno-expo.be